

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt VII. [i.e. VIII.] Idem Claromonti Canonico (a) Terdon.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

ditum in præsenti specie, quia ejus exceptio relevans non erat: nam et si probaret, quod aliter renunciasset, vel abjurasset, propterea non obtineret in lite, ex quo sua electio vires non habebat; siquidem inter litigantes alterius partis defectus nullum jus tribuit alteri de jure suo non docenti, argumento capituli olim 25, in fine, de rescript. cap. cum super, de caus. posse. quorum iurium regula singularis est ad interpretationem textus in cap. litteris, de restitu. spol. cap. unic. de eo qui miscitur in posse. Secunda in terpretatio Glosæ, quam sequuntur Innocentius his, & Navarrus ubi suprà, n. 7. docet in d. c. acce-

pta, agi de exceptione renunciationis verè, & absque dolo opposita; at verò in præsenti agitur de renunciatione calumniosa, & malitiosa, causa tantum differendi possessionis ademptionis objecta: præsumptio autem improba oppositionis deducitur ex variis conjecturis. Prima, quia allegabatur renunciatio, quæ in dubio non præsumitur, c. super, de renunc. Secunda, quia opponebatur ab eo, qui habebat titulum posteriorum, & invalidum, ideoque intrusus credeatur. Tertia; quia opponebatur agenti interdicto adipiscenda possessionis, & quod talis renunciatio facta fuerat lite pendente.

CAPVT VII.

Idem Claromonti Canonico(a) Terdon.

Cum pro quaestione Terdonen. præbendæ, quæ vertebarunt inter te ex una parte, & vener. f. n. Episcopum, & dil. filios Canonicos Terdonen. ex alia, tu, & procuratores partis alterius in nostra essetis præsentia constituti, dil. f. Hug. tit. sancti Martini Presbyterum Cardinalem concessimus auditorem, coram quo pro te fuit taliter allegatum, quod cum bonæ memoriarum O. Terdonen. Episcopus patruus tuus ab Ap. Sede reversus Terdon. Canonicos attenuis rogavist, ut te recipierent in fratre, & Canonicum, ipsi ejus precibus minimè annuentes, te hilariter repererunt, nulla primæ, vel secundæ habitæ mentione, qui ab illo tempore usque nunc locum in Choro, & in Capitulo, sicut alii Canonici habuisti. Lectiones legisti in Ecclesia, Responsoria que cantasti, ac per prædictum Episcopum tibi fuerant (b) domus in ipsa canonica assignata, quas tu possestis, ac possides in quiete. Et cum in eadem Ecclesia Terdon. ex illis Canonicis, qui præbendam in ea non possident, tu primò institutus fueris, & receptus, & nunc vacet (c) beneficium in eadem, humiliter postulabas à nobis, ut Terdon. Canonicis dare dignaremus districtiū in mandatis, quod vacans beneficium tibi, omni dilatione postposita, assignarent, & facerent pacifica possessione gaudere. Procuratores verò partis alterius è contrario respondebant, quod cum in Terdon. Ecclesia certus sit numerus Canonicorum institutus, & scriptis Romanorum Pontificum confirmatus, ac canonica constitutionem ipsam observare teneantur præstito juramento: nos eis nostris litteris dedimus in mandatis, ut dil. fil. B. Subdiaconum & Cappellani nostrum in Canonicum recipierent, & in fratrem, ac ei præbendam, sicut uni ex aliis Canonicis assignarent. Verum, quia statutus numerus Canonicorum tunc in eadem Ecclesia erat plenus, mandatum nostrum non poterant executioni mandare. Post non modicum verò temporis prædictus O. quondam Episcopus, minis, ac terroribus institutus apud Canonicos Terdon. ut te recipierent in Canonicum ad præbendam proximè vacaturam, eis constanter promittens, quod eos tam à petitione civium Terdon. quām executione mandati Apostolici, quod ipsi pro eisdem Subdiaconi nostri receptione repererant, liberaret, ac sic eos circumyenientis fraudulenter te recipi fecit ad præbendam proximè vacaturam. Nos igitur ex iis, quæ fuerunt hinc inde proposita, certiores effecti per Cardinalem prædictum, concessionem præfato Subdiacono nostro à prædictis Canonicis factam de præbenda prædicta, de fratrum nostrorum consilio ratam habentes, eam ei auctoritate Ap. duximus confirmandam. Verum cum tam assertione tua, quām confessio ne constet partis alterius, te in fratrem, & Canonicum Terdon. Ecclesiaz fuisse receptum, licet receptionem tuam factam contra (d) Lateranen. Concilium pars adversa proponat: quia tamen probatum non exitit, parte alterius penitus hoc negante, nec ipsi Canonicis videbantur tibi opponere posse de jure, qui se (e) fatentur te contra statuta præfati Concilii recepisse: sententiando decernimus, ut tibi quamcūd facultas obrulerit, præbendale beneficium in Terdon. Ecclesia conferatur. Cum ex quo receptor es in Canonicum, non debeas (f) carere præbenda.

NOTA.

Tit. VIII. de Concess. Præbendæ.

N O T Æ.

(a) **T**erdon.] Ita legitur in terria collectione, sub hoc titul. cap. 5. in sexta autem legitur Trident. sed malè, cùm ex textus integra, quam restituo ex dicta collectione, conset agi in præsentia Ecclesie Terdonensi, de qua nonnulla notavi in cap. 2. de feria.

(b) **D**omus.] Proprias videlicet Canonorum, ut notavi in cap. dilectus, de præb.

(c) **B**eneficium.] Ideit, præbenda, quæ ita ap-

pellatur, ut probavi in cap. 1. de præbend.

(d) **C**ontra Lateran.] Sed non recte, quia recipiens aliquem in Canonicum, & in fratrem, etiam si eo factio illi debetur præbenda proxime vacatura, non idem facit contra Concilium Lateran. ut probavi in cap. 2. hoc tit.

(e) **S**ofatentur.] Quando allegans propriam turpitudinem audiatur, latè disputat Garanna in o. 8. de donat. ubi exponit presentem textum.

(f) **C**arere præbenda.] Cap. relatum 9. de præbend. ubi textum hunc exposui, & in cap. 1. hoc titulo.

CAPVT IX.

Idem Episcopo, & Magistro H. Canonicu, (a) Hildesemensi.

Litteras vestras accepimus, per quas nobis significare curastis, quod cùm pro dil. fil. Daniele clero vobis scriberemus, ut eum de præbenda sancti Willebaldi Bremen. quam dicebat ad donationem nostram fuisse juxta Lateran. statuta Concilii devolutam, curaretis auctoritate Apostolicâ investire, si Canonici, quibus super hoc scribemus, id exequi non curarent: Heriberto Præposito, & quibusdam Canonicis ejusdem Ecclesiæ, cum ipso Daniele, & Magistro B. Canonico ipsius Ecclesiæ in vestra propter hoc præsentia constitutis, sic fuit de facto propositum coram vobis, quod idem Heribertus Præpositus, quondam ejusdem Ecclesiæ simplex Canonicus, de ipsa Ecclesia in majoris Ecclesiæ Præpositum Canonice est electus, & postmodum unius anni, vel anni & dimidii spatio evoluto, in ipsa Ecclesia Sancti Willebaldi in Præpositum est assumptus, priorem præbendam nihilominus detinens, quam in ipsa Ecclesia tunc habebat: & super hoc partes consentiebant ad invicem, hoc ita fuisse dicentes. Fuit etiam ab una parte propositum, quod ipse Præpositus propter præbendam illam, aliam præbendam habebat Præposituræ annexam, quam idem Præpositus, & fautores ipsius iniciati sunt esse præbendam. Præterea fuit allegatum de jure, quod ex quo idem Præpositus de minori Ecclesia vocatus fuerat ad maiorem, prima præbenda incepserat de jure vacare, juxta(b) canonum instituta. Deinde fuit ex parte clerici allegatum, primam fuisse ordinationem ejusdem Ecclesiæ, ut in ea essent xii. personæ, Præpositus scilicet cum xii. fratribus, quæ nullatenus servaretur, nisi diceretur illa præbenda vacare. Sed Præpositus allegabat è contra, quod erat ferè ex consuetudine generali, quod unus in eadem Ecclesia plures præbendas haberet: adjectum est, præbendam illam ratione alia non vacare, quia cùm Archiepiscopus (c) Bremen. Præpositum ipsum de Præpositura in pleno Synodo investire, tam Præposituram, quam præbendam eidem de Canonorum confirmavit assensu, eos, qui super hoc inquietarent eundem, vinculo excommunicationis astringens. Unde objiciebatur clero memorato, quod propter hoc excommunicationis sententiam incurrisset, sed ipse talam confirmationem intervenisse negabat, quæ si etiam intervenit, asserebat eam non tenere de (d) jure, quoniam nemini res illa rationabiliter poterat confirmari, quæ de jure obtineri non potest: dicebat enim, se propter hoc excommunicationis sententiæ non fuisse ligatum, cùm super his experiret auctoritate majoris. Unde cùm vobis dubium videretur, utrum cùm aliquis de una præbenda eligitur ad aliam, statim prior vacare incipiat, aut per sententiam debeat adjudicari eidem; an propter confirmationem hujusmodi, quæ superius est expressa, præbenda illa dici debeat non vacare, nos consulere voluistis, priusquam velleris super hoc aliquid diffinire. Cùm igitur si est ita, præbenda illa, et si non de facto, de jure tamen vacare noscatur, disc. v. per A. l. m. quat. iudicium Præpositum, ut præbendam illam sine difficultate resignet, monitione præmissa, per censuras ecclesiasticas appellatione remota cogatis, quam cùm de facto vacaverit, clero memorato, auctoritate nostra suffulti, sublato appellationis obstaculo conferre cureris, eum in corporalem possessionem inducentes ipsius, & defendantes inducum; eos autem, qui se temere duxerint opponendos, per distinctionem ecclesiasticam appellatione remota compescatis.

NOTÆ.